

Vi har valgt at udarbejde evidens baserede
kliniske retningslinjer for:

- Sekretraslen (dødsrallen)
- Parenteral væsketerapi til uafvendeligt døende patienter

Hvad tænker du?

- Hvis en uafvendeligt døende patient med forventet kort levetid (timer – få dage) modtager parenteral væsketerapi – hvor mange af jer vil nu seponere denne?
- Hvorfor eller hvorfor ikke?

Væsketerapi-gruppen

Fokuseret spørgsmål:

Er der evidens for at parenteral væske sammenlignet med ingen parenteral væske til voksne uafvendeligt døende kræftpatienter, kan lindre evt. tørst følelse samt modvirke symptomer på dehydrering?

Parenteral væsketerapi (PV)

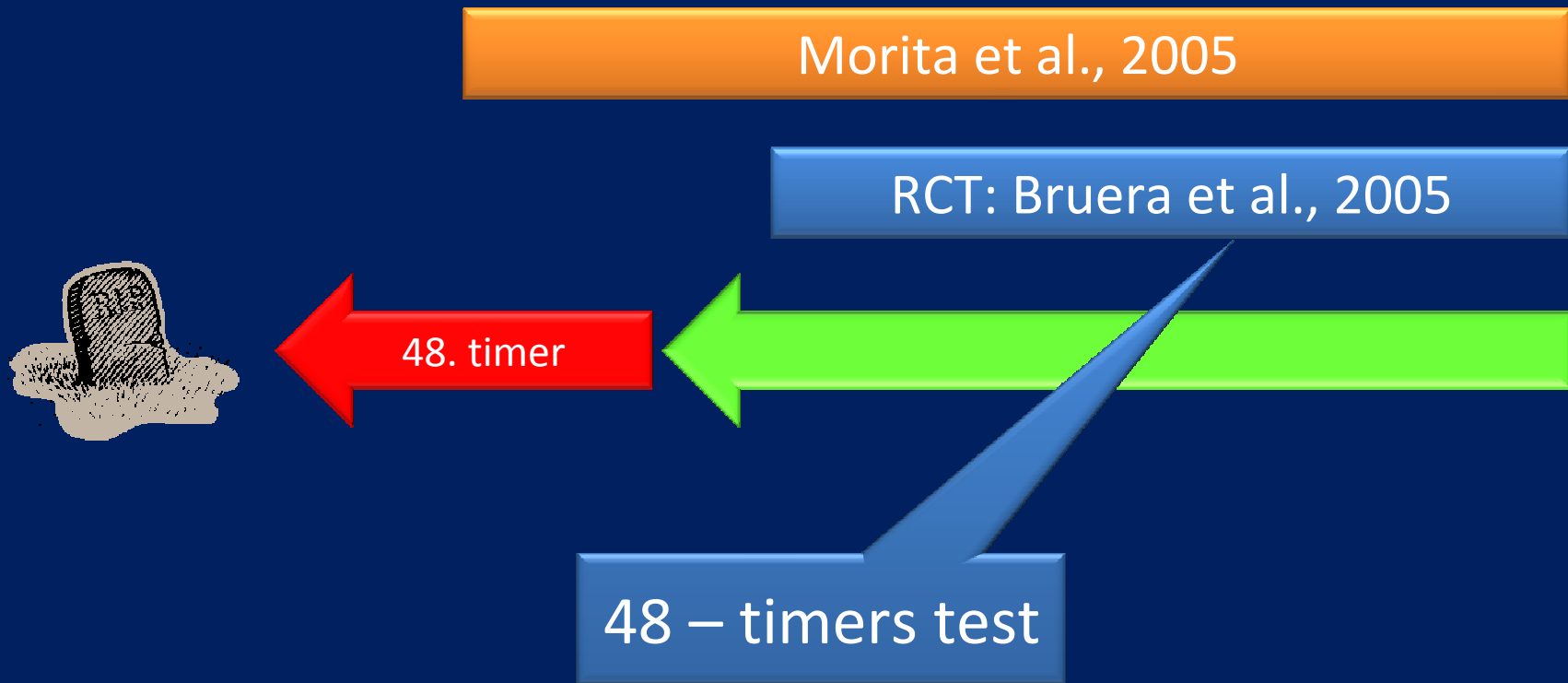
- Mangler forskning, men forskningsetisk svært område
- Et Cochrane review 2011
- Et systematisk review (Rajmakers et al. 2011)
- Et randomiseret studie (Bruera et al., 2005)
- Få observationsstudier
- En klinisk guideline (Japan 2007)
- MEN fyldig litteratur – mange har en mening

Foreløbig ved vi:

- PV forlænger ikke livet hos terminale pt.
 - Chiu et al. 2002 (22)
- PV effekt på livskvalitet, symptomkontrol og livsforlængelse er begrænset
 - Raijmakers et al. 2011 (3)
- PV kan lindre symptomer på dehydrering (myoclonier, sedation og kronisk kvalme), men kan forværre symptomer på væskeretention (pleuravæske, ascites, perifere ødemer). Der mangler god forskning på området
 - Cochrane, 2011 (2)
- Betydelig placebo effekt
 - Bruera et al., 2005 (4)

Terminale fase

Timer, dage, uger



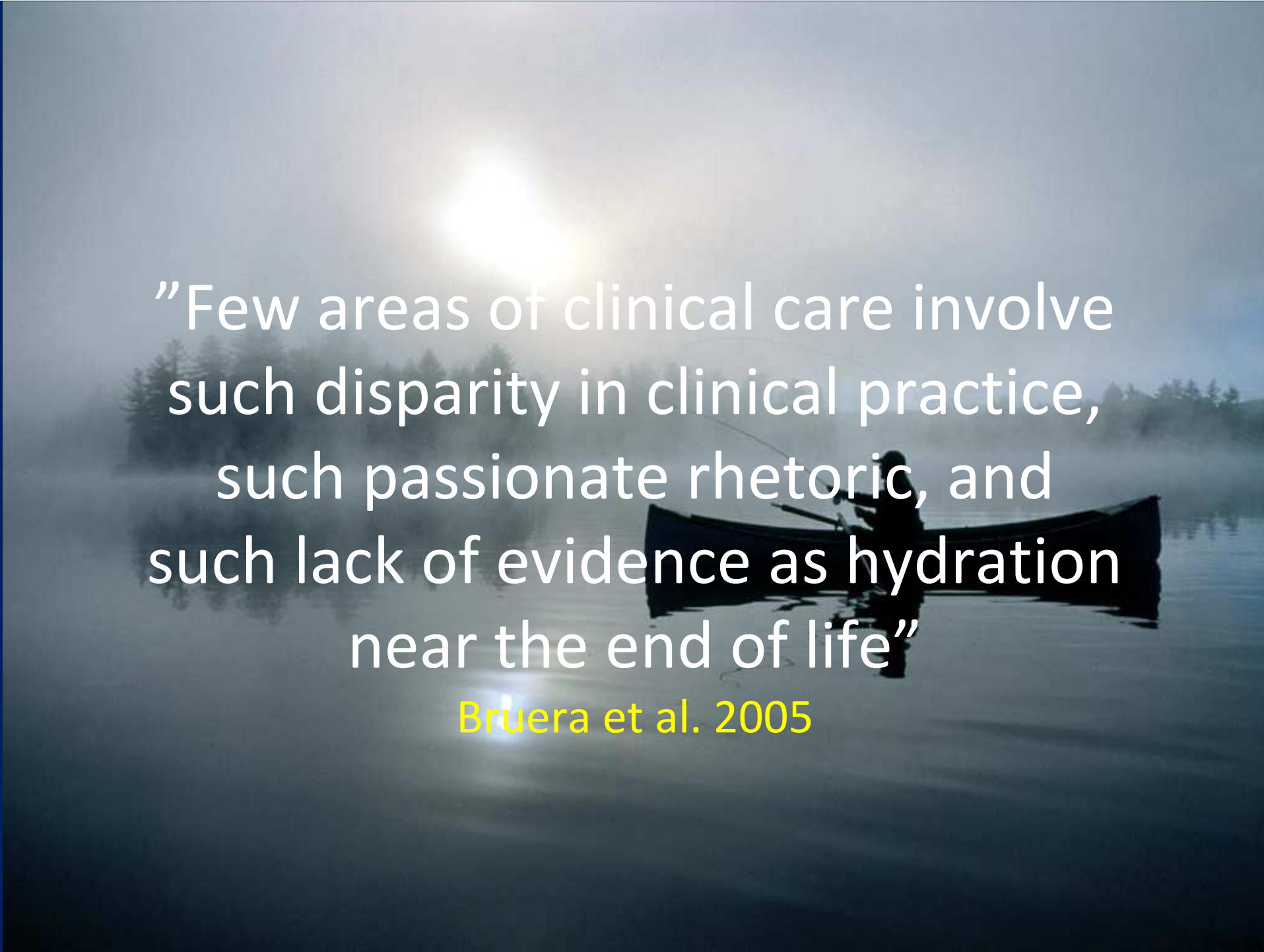
Holdninger til PV er forskellige

- Befolkningen
 - Mellem 38 – 43% for PV
 - Efter 1 h. undervisning = 52 – 62% for PV
- Patienten
 - Mellem 48 – 86% for PV
 - Mellem 14 – 29% imod PV
- Sundhedsfaglige personer
 - Mellem 22 – 100% for PV
 - Mellem 1 – 75% imod PV

Spørgeskema – japanske erfarne sygeplejersker

**"Jeg mener ...
det er etisk forsvarligt at fjerne parenteral ernæring og
væske":**

Ved smerter	70%
Patienten er rigtigt tæt på døden	42%
Hvis det vil forkorte livet	41%
Patienten er bevidstløs	40%
Hvis patienten er meget gammel	39%
Når en læge har ordineret det	29%
Hvis foreslået af patientens familie	25%
Hvis foreslået af patienten	75%

A person is seen from behind, sitting in a dark canoe on a calm body of water. The sun is low on the horizon, creating a bright, hazy glow that reflects on the water's surface. The background shows a line of trees under a soft, overcast sky. The overall mood is serene and contemplative.

“Few areas of clinical care involve
such disparity in clinical practice,
such passionate rhetoric, and
such lack of evidence as hydration
near the end of life”

Bruera et al. 2005

- Hvilke forventninger har I til indholdet i kliniske retningslinjer omhandlende dødsraslen og parenteral væsketerapi til uafvendeligt døende?

- Stor tak til begge arbejdsgrupper for engagement og den foreløbige super indsats – og tak for mange timers livsbekræftende livsbekræftende samvær
- - OG tak til jer som kom i dag – det har vi været glade for!

